

Regulamin Przedmiotowy
XIV Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego
dla uczniów gimnazjów województwa świętokrzyskiego
w roku szkolnym 2016/2017

I. Informacje ogólne

1. Niniejszy Regulamin określa szczegółowe wymagania i umiejętności dotyczące organizacji XIV Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego dla uczniów gimnazjów województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2016/2017.
2. Informacje ogólne dotyczące konkursów przedmiotowych ujęte zostały w *Zarządzeniu Nr 489/2016 Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie organizacji konkursów przedmiotowych w szkołach podstawowych i gimnazjach w roku szkolnym 2016/2017* oraz w *Regulaminie ogólnym konkursów przedmiotowych dla gimnazjów województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2016/2017* dostępnych na stronie Kuratorium Oświaty w Kielcach: <http://kuratorium.kielce.pl/Kategoria/konkursy-przedmiotowe/>

II. Cele konkursu

1. Wspieranie i rozwijanie uzdolnień i zainteresowań geograficznych uczniów gimnazjum.
2. Pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie geografii.
3. Rozwijanie zdolności twórczego myślenia.
4. Promowanie osiągnięć uczniów i ich nauczycieli.
5. Motywowanie szkół do podejmowania różnorodnych działań w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

III. Zakres wiedzy i umiejętności wymagany na poszczególnych etapach konkursu

1. Wymagania konkursowe na wszystkich trzech etapach (szkolnym, powiatowym i wojewódzkim) nie wykraczają poza treści nauczania geografii dla III etapu edukacyjnego określone w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późniejszymi zmianami).
2. Zestawy zadań uwzględniają cele wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego (załącznik nr 4 wskazanego wyżej *Rozporządzenia*) w części „Cele kształcenia – wymagania ogólne”: I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej; II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów; III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce; IV. Kształtowanie postaw.

3. Etap I – szkolny

Ziemia jako środowisko życia.

1. Obraz Ziemi

- współrzędne geograficzne,
- obraz Ziemi na mapie,

- przedstawianie zjawisk na mapach,
- skala mapy,
- rodzaje map i ich wykorzystanie.

2. Miejsce Ziemi we Wszechświecie

- kształt i wymiary Ziemi,
- Ziemia w Układzie Słonecznym,
- ruchy Ziemi i ich wpływ na życie człowieka,
- rachuba czasu.

3. Sfery powłoki ziemskiej i ich współzależności

- pogoda i jej elementy,
- klimat i czynniki klimatotwórcze, czytanie klimatogramów,
- strefy klimatyczne na Ziemi,
- wody powierzchniowe i podziemne,
- właściwości fizyczne i chemiczne mórz i oceanów, ruchy wody morskiej,
- procesy endogeniczne (wulkanizm, trzęsienia ziemi, ruchy górotwórcze) na świecie,
- procesy egzogeniczne (działalność wiatru, rzek, lodowców, procesy krasowe i rzeźbotwórcza działalność morza) na świecie,
- ukształtowanie powierzchni Ziemi,
- procesy glebotwórcze, typy gleb na świecie.

4. Etap II – powiatowy

Wybrane zagadnienia społeczno-gospodarcze świata.

1. Przemiany demograficzne i procesy urbanizacyjne na kontynentach

- liczba ludności i jej zmiany,
- zróżnicowanie demograficzne społeczeństw,
- rozmieszczenie ludności, gęstość zaludnienia,
- odmiany ludności, zróżnicowanie językowe i religijne,
- procesy urbanizacyjne,
- wielkie miasta świata, typy zespołów miejskich,
- problemy wielkich miast.

2. Gospodarka na poszczególnych kontynentach

- obszary występowania surowców energetycznych,
- przemysł energetyczny,
- przemysł wysokiej technologii,
- czynniki rozwoju rolnictwa,
- główne rejony upraw roślin zbożowych i przemysłowych na kontynentach,
- rola transportu w gospodarce państw,
- obiekty turystyczne w wybranych państwach.

3. Globalne problemy

- dysproporcje w rozwoju społeczno-ekonomicznym państw,
- problemy wyżywienia,
- konflikty zbrojne.

4. Relacje człowiek - środowisko

- oddziaływanie człowieka na środowisko.

5. Etap III – wojewódzki

Potencjał naturalny, ludnościowy i gospodarczy Polski.

1. Polska w Europie

- położenia Polski – korzyści i zagrożenia,
- sąsiedzi Polski.

2. Środowisko przyrodnicze Polski

- dzieje geologiczne obszaru Polski,
- ukształtowanie powierzchni,
- cechy klimatu Polski,
- Morze Bałtyckie śródlądowym morzem Europy,
- rzeki i jeziora,
- formy ochrony przyrody (parki narodowe).

3. Ludność i procesy osadnicze Polski

- zmiany liczby ludności po II wojnie światowej,
- rozmieszczenie ludności,
- struktura płci i wieku ludności,
- struktura zawodowa i bezrobocie,
- migracje wewnętrzne i zewnętrzne,
- struktura narodowościowa, grupy etniczne,
- procesy urbanizacyjne.

4. Problemy gospodarcze Polski

- funkcje i podział przemysłu,
- czynniki lokalizacji przemysłu,
- wykorzystanie energii elektrycznej,
- obszary koncentracji przemysłu,
- warunki rozwoju rolnictwa,
- produkcja roślinna i zwierzęca,
- wykorzystanie użytków rolnych,
- rodzaje transportu i jego znaczenie,
- walory turystyczne Polski, regiony turystyczne.

5. Polska w świecie

- miejsce Polski w gospodarce światowej,
- inwestycje zagraniczne w Polsce.

IV. Organizacja konkursu

1. Czas trwania poszczególnych etapów konkursu:
 - etap I – szkolny: 60 minut
 - etap II – powiatowy: 60 minut
 - etap III – wojewódzki: 90 minut
2. Rodzaje zadań, które będą zastosowane na poszczególnych etapach:
 - etap I – szkolny: zadania zamknięte i otwarte
 - etap II – powiatowy: test online – zadania zamknięte
 - etap III – wojewódzki: zadania zamknięte i otwarte
3. Podczas eliminacji konkursowych na każdym etapie uczeń jest zobowiązany okazać się legitymacją szkolną lub innym ważnym dokumentem tożsamości.
4. Na każdym etapie konkursu zabrania się wnoszenia do sal, w których odbywa się konkurs wszelkich pomocy, w tym map, atlasów, podręczników, książek, środków łączności (np. telefonów komórkowych) oraz kalkulatorów (na II etapie zabrania się także korzystania z kalkulatora w systemie operacyjnym).
5. Uczestnicy konkursu mogą korzystać z linijki.
6. Podczas rozwiązywania zadań na I. i III. etapie uczeń używa pióra lub długopisu, nie może używać korektora, a błędne zapisy powinien przekreślić.
7. Na każdym etapie konkursu uczniowie mogą korzystać z brudnopisu (opieczętowana kartka opisana jako brudnopis).
8. Po zakończeniu pracy z arkuszem zadań, brudnopis zostaje zwrócony komisji konkursowej i nie podlega sprawdzeniu.

V. Tryb odwoławczy

1. Po każdym etapie uczeń wraz z nauczycielem lub rodzicem/opiekunem prawnym ma prawo wglądu do pracy. Praca z etapu wojewódzkiego będzie udostępniona po uprzednim zeskanowaniu i może być oglądana tylko raz. Uczeń ma prawo sfotografować swoją pracę.
2. Szczegóły dotyczące trybu odwoławczego zostały określone w *Regulaminie ogólnym konkursów przedmiotowych dla gimnazjów województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2016/2017*.

VI. Wykaz literatury obowiązującej uczestników

Podstawowym źródłem informacji dla uczestników Konkursu są podręczniki szkolne do gimnazjum oraz atlasy geograficzne. Literaturą uzupełniającą i poszerzającą wiedzę uczniów w zakresie tematyki Konkursu mogą stanowić podręczniki szkół ponadgimnazjalnych.

VII. Wykaz literatury stanowiącej pomoc dla nauczycieli

Nauczyciel przygotowujący ucznia do konkursu wybiera literaturę uzupełniającą, biorąc pod uwagę szczególne zainteresowania ucznia, jego potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości

psychofizyczne. Wojewódzka Komisja Konkursu Geograficznego rekomenduje następującą literaturę uzupełniającą:

1. Encyklopedia Geograficzna Świata, tom I – X , Wyd. Opress, Kraków 1997.
2. Fierla I., Geografia gospodarcza świata, PWE, Warszawa 2003.
3. Fierla I., Geografia gospodarcza Polski, PWE, Warszawa 2004.
4. Kondracki J., Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa 2009.
5. Makowski J., Geografia fizyczna świata, PWN, Warszawa 2005.
6. Richling A., Ostaszewska K., Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa 2009